

محمدعلی فروغی؛ ناجی بزرگ سلطنت پهلویها

۹ آبان ۱۳۹۵ ساعت ۱۳:۳۵

محمدعلی فروغی (ذکاءالملک دوم) فرزند محمدحسین ذکاءالملک اول در سال ۱۲۵۴ خورشیدی در تهران و در خانواده‌ای اهل تجارت و علم و فضل به دنیا آمد. چشم به جهان گشود. فروغی از سنین کودکی تحت تعلیم پدرش یعنی محمدحسین خان قرار گرفت و در همان دوران قرآن، شرعیات، زبان عربی و فارسی و فرانسه را آموخت و سپس به سال ۱۲۶۸ هش روایت دارالفنون شد. در سال ۱۲۷۸ شمسی و پس از تاسیس مدرسه علوم سیاسی در ایران توسط مشیرالدوله، در آنجا به تدریس پرداخت و کتاب‌های ثروت ملل و تاریخ ملل مشرق را در خلال تدریس در مدرسه علوم سیاسی تالیف کرد. فروغی همزمان در روزنامه تربیت نیز قلم فرسایی می‌کرد. از نوشته‌های محمدعلی فروغی در روزنامه تربیت این طور می‌توان استنباط کرد که او از آغاز جوانی فردی بود لیبرال منش و در عین حال پرآگماتیک (عمل گرا) و واقع بین بود. فروغی سه بار به نمایندگی مجلس انتخاب شد. ۲۵ بار پست های وزارت جنگ، خارجه، مالیه و عدلیه را در کابینه‌های متفاوت عهده دار شد. یک بار کفالت نخست وزیر و دوبار پست نخست وزیری را احراز کرد. او نخستین و آخرین نخست وزیر رضاشاه بود. او همچنین عضویت و ریاست هیات اعزامی ایران به کنفرانس صلح پاریس (۱۹۱۹) و جامعه ملل را بر عهده داشته است در سال ۱۳۱۴ با رضاخان دچار اختلاف شد و به مدت شش سال خانه نشین شد. این مدت شش سال را می‌توان پریارترین ایام زندگی او دانست زیرا بسیاری از دیوان شعرای بزرگ فارسی تصحیح نمود. در ۵ شهریور ۱۳۲۰ و به هنگام اشغال ایران توسط متفقین، بار دیگر توسط رضاخان به مقام نخست وزیری رسید و توانست به صورت مسالمت آمیز مقدمات خروج رضاخان از ایران و انتقال سلطنت از پهلوی اول به پهلوی دوم را فراهم نماید. از این‌روی را می‌توان ناجی بزرگ سلطنت پهلویها نام برد. فروغی سرانجام در سال ۱۳۲۱ از دنیا رفت.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetarikh.com/news/۲۳۲۸۶-محمدعلی-فروغی-ناجی-سلطنه-بزرگ-پهلویها>